

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Дисципліна вільного вибору
Викладач: Марія НОВІКОВА

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ – це міжнародний судовий орган, який знаходиться в місті Страсбург (Франція). Кількість суддів, з яких складається такий суд, відповідає кількості держав-членів Ради Європи, що ратифікували Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод. На даний час таких держав є сорок сім.

Фото: <https://www.coe.int/tu/web/moscow/european-court>

Європейський суд є унікальним міжнародним юрисдикційним органом, тому що до нього можна звернутись без згоди на це відповідної держави.

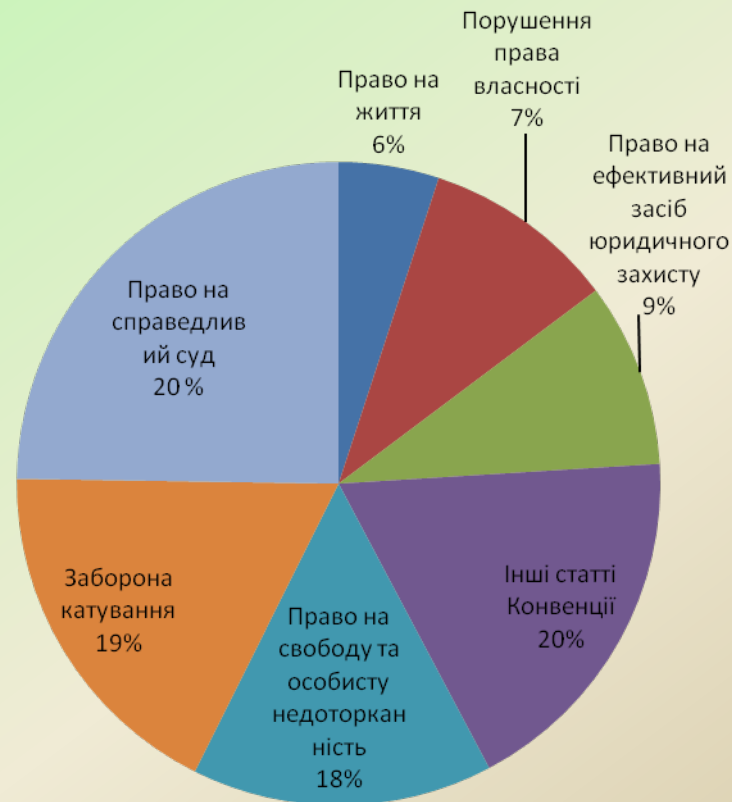
Під юрисдикцією суду перебуває близько 755 мільйонів людей.

Офіційними мовами суду є англійська та французька. Однак, за бажанням, особа може звертатись до Секретаріату суду офіційною мовою однією з держав, що ратифікували Конвенцію

ПАЛАЦ ПРАВ ЛЮДИНИ В СТРАСБУРЗІ

Суд застосовує Європейську Конвенцію з прав людини. Він покликаний перевіряти дотримання державами прав та гарантій їх забезпечення, передбачених Конвенцією. Дане завдання Суд виконує, розглядаючи скарги (відомі як «заяви»), подані громадянами або, в деяких випадках – державами. Якщо Суд приходить до висновку, що одне чи декілька з цих прав та гарантій їх забезпечення було порушено державою-членом Ради Європи, Суд виносить рішення по суті. Рішення Суду є обов'язковим для держав, яких воно стосується і вони зобов'язані діяти у відповідності з такими рішеннями.

Статистика порушення прав Конвенції

Саме з курсу “ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ” ви зможете дізнатись:

1. ХТО І В ЯКИХ ВИПАДКАХ МАЄ ПРАВО ЗВЕРНУТИСЬ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.
2. ЯКІ УМОВИ ПОДАННЯ ЗАЯВИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ.
3. ПРОТИ КОГО ОСОБА МАЄ ПРАВО ПОДАТИ ЗАЯВУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ.
4. ЯКИХ КАТЕГОРІЙ ПРАВ НЕ МОЖЕ СТОСУВАТИСЬ ЗАЯВА.
5. РОЗГЛЯНЕМО ПРОЦЕДУРУ ЗВЕРНЕННЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ.
6. ПРОАНАЛІЗУЄМО ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ РОЗГЛЯДУ ЗАЯВ У СУДІ.

6. ВИВЧЕМО ОСНОВНІ ЕТАПИ РОЗГЛЯДУ ЗАЯВ У СУДІ.
7. ЯКІ ПОВНОВАЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ЯК СУД КОНТРОЛЮЄ ВИКОНАННЯ СВОЇХ РІШЕНЬ.

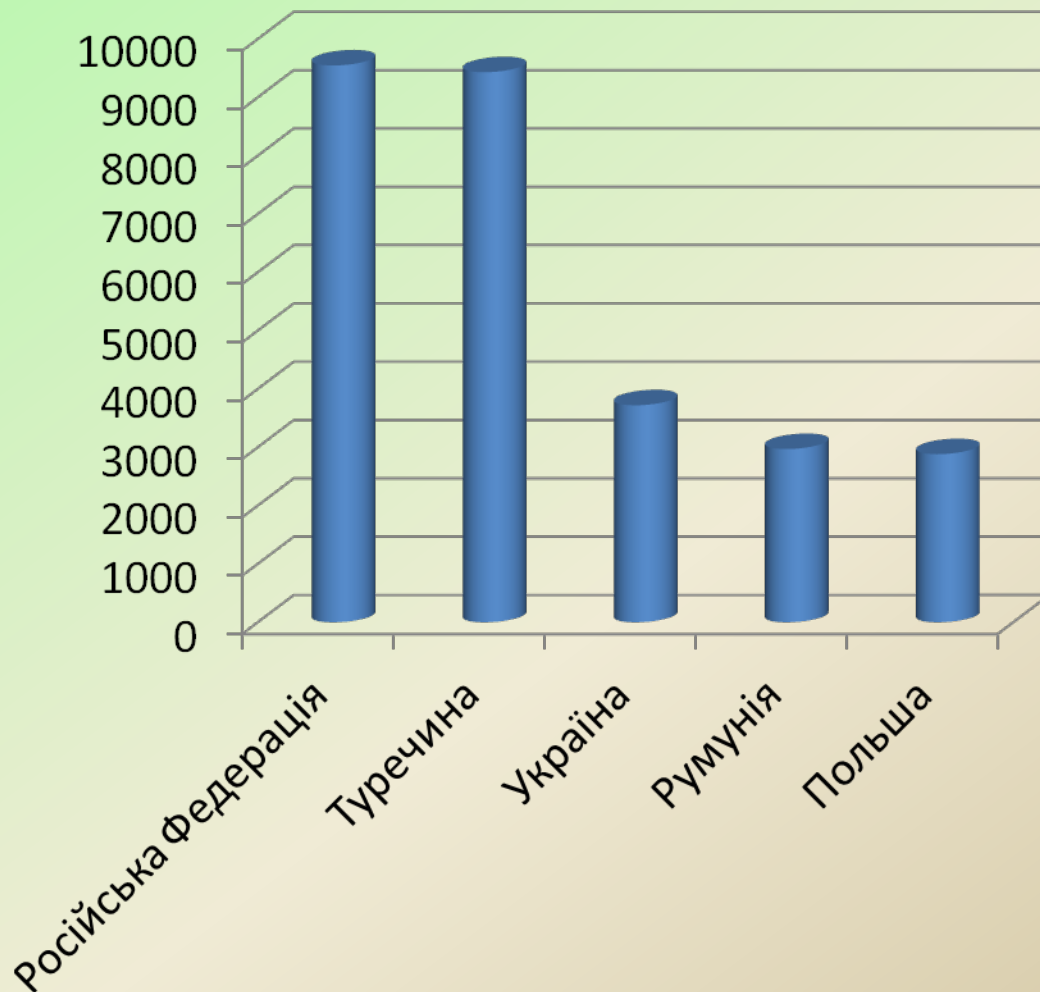

Серед скарг, що зареєстровані у ЄСПЛ майже 15% містять звинувачення проти української держави.

Загалом за 2021 рік Судом розглянуто та вирішено 44 тис. 257 справ, що на 2 тис. 576 справи більше за 2020 рік. Приблизно 3 тис. 721 скарги подані проти України. Лише дві держави Ради Європи мають більше скарг проти них – це Туреччина (9432) та Росія (9548).

Помітно, що потік заяв проти України зменшився від минулого року – тоді було зареєстровано 4271 заяву. Але все одно, вже декілька років поспіль Україна входить до трійки країн громадяни якої мають найбільшу кількість звернень до ЄСПЛ.

Статистика розглянутих справ за 2021 рік

У 2017 році Україна посідала перше місце за кількістю скарг проти неї: на розгляді тоді перебувало 18 тисяч справ, дві третини з них стосувалися системного невиконання рішень національних судів. Тоді, ухваливши рішення у справі Бурмич проти України, ЄСПЛ просто викреслив більше 12 тисяч типових скарг із реєстру і передав їх на розгляд до Комітету Міністрів.

У Євросуді дійшли висновку, що проблема в Україні не вирішується, і всі подібні порушення можна визнавати автоматично, якщо заявниками дотримані формальні критерії прийнятності.

Міждержавні скарги України проти Росії

Наразі Судом вже розглянуті або будуть розглядатись міждержавні скарги України проти Росії:

- «Україна проти Росії» (Крим) (заява № 20958/14) та «Україна проти Росії» (Східна Україна) (№ 8019/16);
- справа «Україна проти Росії (II)» (заява № 43800/14), подана 13 червня 2014 року та стосується викрадення трьох груп дітей у Східній Україні та їх тимчасової передачі в Росію з червня по серпень 2014 року. Справа перебуває на розгляді Палати Суду;
- заява проти Росії, передана Урядом України до Суду 11 вересня 2018 року («Україна проти Росії (VII)», заява № 38334/18), що стосується громадян України, ув'язнених в Криму та в Росії за політичними мотивами;
- заява, подана Урядом України 29 листопада 2018 року («Україна проти Росії (VIII)», заява № 55855/18), у якій йдеться про події в Азовському морі та захоплення Росією українських суден «Бердянськ», «Нікополь» і «Яни Капу» та їх екіпажів.

На додаток до міждержавних справ в Суд надходить значна кількість індивідуальних заяв, що стосуються подій в Криму та на Донбасі. 17 грудня 2018 року Суд розповсюдив інформацію про схвалення плану розгляду таких індивідуальних заяв. Оскільки ключовим питанням у цих справах є визначення юрисдикції України або Росії щодо питань, що оскаржуються, а Суд очікує визначитися стосовно цього питання у рамках розгляду міждержавної заяви «Україна проти Росії» (т. зв. справа «Східна Україна», № 8019/16), Суд вирішив що усі відповідні індивідуальні справи будуть комунікувати урядам паралельно із міждержавною справою, однак, після отримання у відповідь зауважень урядів і заявників, Суд має намір зафіксувати відкладення розгляду кожної справи до прийняття рішення у міждержавній справі.

Якщо, ви бажаєте дізнатись про це
та про багато іншого - обирайте
курс “ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ”!